

TERUGBLIK 2023

RESULTATEN EN INSPANNINGEN

ROTTERDAM PARTNERS & PARTNERS

VOORWOORD

Rotterdam Partners wist in 2023 – samen met haar partners – goede resultaten te boeken voor Rotterdam. Met onze marketing en acquisitiewerkzaamheden droegen we als Rotterdam Partners ook vorig jaar zo weer bij aan een economie die op de langere termijn zorgt voor een goede toekomst voor Rotterdammers en Rotterdamse ondernemers.

Samen met onze partners trekken wij internationale bedrijven, congressen en bezoekers aan voor de stad om zo te bouwen aan een toekomstbestendige en weerbare Rotterdamse economie. Tevens ondersteunen we Rotterdamse bedrijven met hun internationaliseringsambities, helpen we internationale werknemers om zich in Rotterdam te vestigen en inspireren we bezoekers op een hartelijke en gastvrije manier hun weg in Rotterdam te vinden. Ondanks vele uitdagingen – van toenemende internationale concurrentie en geopolitieke spanningen tot knelpunten in het lokale vestigings- en ondernemersklimaat – is het ons gelukt om hierin goede resultaten te boeken. Met onze marketing en acquisitiewerkzaamheden droegen we als Rotterdam Partners ook in 2023 weer bij aan een economie die ook op de langere termijn zorgt voor een goede toekomst voor Rotterdammers en Rotterdamse ondernemers.

VAN KWANTITEIT NAAR KWALITEIT

Het jaar 2023 was het eerste jaar na de pandemie waarin we als organisatie en stad weer een 'normaal' jaar beleefden. Bezoekers uit binnen- en buitenland wisten Rotterdam beter dan ooit te vinden. Het was ook het eerste volle jaar waarin we als uitvoeringsorganisatie onze proactieve inspanningen op het gebied van internationale bedrijvenacquisitie volledig richten op het aantrekken en behouden van juist die bedrijven, die het meest bijdragen aan duurzame economische groei en aan het versterken van bestaande ecosystemen in de stad. Daarom is ruim 30 procent van de nieuwe bedrijven die we in 2023 naar Rotterdam haalden gerelateerd aan de energietransitie. Meer over onze inspanningen en de resultaten die dat heeft opgeleverd leest u in dit jaaroverzicht.

UITDAGINGEN

Ondanks de mooie resultaten die we voor en met de stad en haar ondernemers wisten te boeken, worden de uitdagingen waarbinnen we ons werk doen steeds groter. De concurrentie op het wereldtoneel voor arbeidsmarkt talent en investeringen blijft toenemen. In Rotterdam zelf knelt het vestigings- en ondernemersklimaat voor nieuwe en bestaande bedrijven – van grote corporates tot het MKB. De beperkte capaciteit op het elektriciteitsnetwerk, beperkte bedrijfsruimte, de woningcrisis, inflatie en hoge energiekosten zijn een paar voorbeelden van de knelpunten.

ORGANISATIE IN BEWEGING

Voor onze organisatie was 2023 een bewogen jaar. We namen noodgedwongen afscheid van dierbare collega's en moesten activiteiten stoppen als gevolg van dalende inkomsten en stijgende kosten. Dat neemt niet weg dat we onverminderd hard hebben gewerkt aan onze missie om samen te bouwen aan een toekomstbestendige en weerbare Rotterdamse economie. Ook in 2024 blijven we ons inspannen voor Rotterdam. Met hernieuwde energie en vanuit een nieuw kantoor in het Groothandelsgebouw. Wees welkom!

Erik van Essen en team Rotterdam Partners

STRATEGISCHE DOELEN EN AANPAK 2024

Rotterdam Partners is trots op Rotterdam en bouwt samen met Rotterdamse partners aan een toekomstbestendige en weerbare Rotterdamse economie.

Wij zijn dé partnerorganisatie die richting en uitvoering geeft aan de citymarketing van Rotterdam om zo internationale bedrijven, congressen en bezoekers aan te trekken die van waarde zijn voor de Rotterdamse economie en de economische transitie van de stad. Wij openen de deur van Rotterdam voor toekomstige internationale bedrijven en bezoekers en leiden ze rond in de stad. Wij enthousiasmeren, inspireren, maar overtuigen ze ook om Rotterdam te bezoeken, hier zaken te komen doen, hun bedrijf hier te vestigen, of hun congres hier te organiseren. Rotterdamse ondernemers die graag internationaal zaken willen doen en daar hulp bij nodig hebben ondersteunen we door middel van handelsbevordering. Zo dragen we bij aan een aantrekkelijk ondernemers- en vestigingsklimaat en een leefbare en levendige stad voor Rotterdammers.

DRIE STRATEGISCHE PIJLERS

Om dit te bereiken richten we ons op drie strategische pijlers voor de komende jaren:

Leidend in de internationale positionering van de stad

Waardecreatie voor Rotterdamse ondernemers en instellingen

Betrouwbare en verbindende partner

Centraal hierin staat dat we sturen op de kwalitatieve impact die we willen maken. Hierin zetten we vooral in op de focusgebieden energietransitie en duurzaamheid. Dit doen we op Rotterdamse wijze - Bold, Forward, Culture - en met de frontrunner als onze belangrijkste doelgroep. Zo brengen we Rotterdam consistent tot leven en activeren wij de Rotterdamse experience bij al onze doelgroepen.

LEIDEND IN DE INTERNATIONALE POSITIONERING VAN DE STAD

We brengen kennis over de markt en relevante stakeholders samen om tot een integrale strategie en uitvoering te komen. Hiermee vergroten we de internationale marketing en saleskracht van de stad. Door de verhalen via de juiste kanalen te vertellen, bereiken en enthousiasmeren we onze beoogde doelgroepen binnen de zakelijke en leisure markt.

WAARDECREATIE VOOR ROTTERDAMSE ONDERNEMERS EN INSTELLINGEN

Dit doen we door onze acquisitie en sales te richten op het aantrekken van internationale bedrijven en MICE (Meetings, Incentives, Conventions & Exhibitions), die bijdragen aan een weerbare Rotterdamse economie en de economische transitie van de stad. Daarnaast promoten we meerdaags bezoek passend bij de toeristische ambities van de stad. We ondersteunen ondernemers in de stad bij doorontwikkeling en uitbreiding. Ook helpen we bij hun internationaliseringsambities.

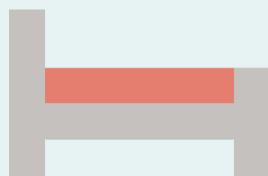
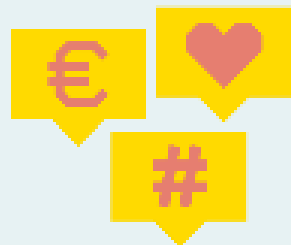
Wij zetten expertise en on- en offline middelen in om de balans tussen een levendige en leefbare stad te behouden en verbeteren. Onze inspanningen leiden tot een betere spreiding van bezoekers over de verschillende delen van de stad.

BETROUWBARE EN VERBINDENDE PARTNER

We dragen bij aan het weerbaar en sterk houden van verschillende Rotterdamse ecosystemen door Rotterdamse stakeholders met een internationale focus bij elkaar te brengen, gezamenlijk initiatieven te stimuleren of te initiëren, en het uitbreiden en aangehaakt houden van ons partnernetwerk. Hierin zijn we onafhankelijk. Door onze duidelijke focus en expertise op het gebied van (internationale) bezoekers, data en strategische acquisitie en onze onafhankelijke rol, staan we onze partners bij en kunnen we sturen waar nodig. Vanuit onze publiek-private rol brengen we markt en overheid samen. Zo maken wij het verschil in de stad en hebben wij impact op het vooruitbrengen van Rotterdam.

ONZE IMPACT IN 2023

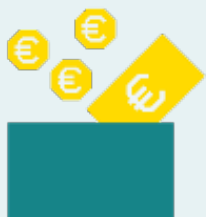

Met onze **marketing & communicatie** activiteiten positioneren we Rotterdam internationaal als een aantrekkelijke stad om te bezoeken, een bedrijf te vestigen of voor het organiseren van een congres of zakelijk evenement. Daarbij richten we ons op doelgroepen die kwaliteit toevoegen aan de stad en die helpen om onze ambities op het gebied van de energietransitie, duurzaamheid en de nieuwe economie mee vorm te geven. Wij presenteren Rotterdam als een toekomstgerichte en toekomstbestendige stad, onderscheidend op het gebied van de grote transitieopgaves en dan met name de energietransitie. In 2023 deden we dat o.a. via de langdurige Do-rist campagne, themacampagnes 'All About Art' en 'Rotterdam City of Architecture', en zakelijke campagnes rondom Energy en IT&Tech, Rotterdam Maritime Capital of Europe en Immersive Tech Week.

Ons **internationale mediabereik** was in 2023 ruim 1 miljard potentiële lezers en bedroeg een gemiddelde PR-waarde van ruim 10 miljoen euro. Positieve media-aandacht versterkt het imago en draagt bij aan een aantrekkelijke positionering van de stad. De internationale mediastrategie van Rotterdam Partners richt zich op langlopende ontwikkelingen, heeft een toekomstgerichte blik en positioneert onderscheidende projecten in een mondiale context. Onderscheidende thema's in 2023 waren onder meer klimaatadaptieve architectuur, kunst en cultuur, de 7 stadsprojecten en de energietransitie. In totaal verschenen in 2023 een kleine 200 artikelen in diverse kwalitatief hoogstaande internationale media over Rotterdam, waar Rotterdam Partners actief bij betrokken was. Om dit te bereiken ontvingen we samen met onze partners in de stad ruim 50 journalisten in Rotterdam tijdens thematische persreizen of individuele ontvangsten. En hielpen we ook nog eens zo'n 100 journalisten op afstand met informatie over de stad ten behoeve van hun publicatie.

De internationale positionering van Rotterdam als zakelijke- en vrijetijdsbestemming vertaalde zich in 2023 onder andere in een toegenomen aantal **hotelgasten en hotelovernachtingen**. Ruim 1,4 miljoen hotelgasten waren in 2023 samen goed voor ruim 2,5 miljoen hotelovernachtingen. Meer dan de helft hiervan bestond uit zakelijk toerisme. De gemiddelde verblijfsduur van deze gasten was 1,73 nachten. Het overgrote deel van de hotelgasten kwam uit omliggende landen als Duitsland, België, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk en ook uit Nederland zelf.

ONZE IMPACT IN 2023

WELCOME

In 2023 kozen **33 nieuwe internationale bedrijven** voor een vestiging of uitbreiding in Rotterdam en regio. In onze acquisitiestrategie hebben we ons volledig gericht op het aantrekken en behouden van juist die bedrijven, die het meest bijdragen aan duurzame economische groei en aan het versterken van de bestaande ecosystemen in Rotterdam en regio. Zo is ruim 30 procent van deze nieuwe bedrijven gerelateerd aan de energietransitie. Van het verwachte investeringsbedrag dat deze 33 bedrijven de economie opleveren – ruim 100 miljoen euro – is bijna een derde gerelateerd aan de energietransitie. Daarnaast zijn deze 33 bedrijven goed voor een verwachte werkgelegenheid van ruim 650 banen.

In 2023 haalde Rotterdam Partners **23 nieuwe congressen** naar Rotterdam die de komende jaren een verwachte economische waarde van ruim 34 miljoen euro opbrengen. Het zakelijk bezoek geldt als een belangrijke markt voor Rotterdam. Gemiddeld bestaat ruim de helft van de hotelgasten in de stad uit zakelijke bezoekers. De economische impact van deze MICE-markt (Meetings, Incentives, Conventions & Exhibitions) bedraagt zo'n 80 tot 100 miljoen euro per jaar en vertaalt zich naar werkgelegenheid in zowel de (zakelijke) toeristische sector, als in de gerelateerde sectoren (o.a. horeca en detailhandel, zakelijke dienstverlening, leveranciers).

Rotterdamse ondernemers die graag internationaal zaken willen doen maar daar hulp bij nodig hebben, worden door Rotterdam Partners ondersteund door middel van **handelsbevordering**. Veel ondernemers, met name binnen het midden- en kleinbedrijf, lopen tegen de eigen grenzen aan. De Nederlandse markt is voor hen simpelweg te klein. Om toekomstbestendig te kunnen groeien is ondernemen in het buitenland noodzakelijk. Rotterdam Partners ondersteunt deze bedrijven uit de Rotterdamse regio. Zo organiseerden we in 2023 een succesvolle handelsmissie naar Singapore. Dit deden we samen met het Havenbedrijf Rotterdam en de gemeente onder de noemer Smart en Sustainable shipping. Het doel van deze missie was om Nederlandse bedrijven kennis te laten maken met de Singaporese markt en daar kansen te verkennen. In totaal reisden 14 bedrijven mee.

Gastvrije ontvangst bezoekers: Ook in 2023 inspireerden en informeerden wij bezoekers in Rotterdam over het verhaal van de stad en het bezoekbare aanbod in de verschillende plekken en wijken. In onze Tourist Information locaties in de stad, alsmede in het Port Pavilion in de Leuvehaven – hielpen we ruim 330.000 bezoekers fysiek. Daarnaast hielpen we bezoekers ook via onze digitale kanalen en onze flexibele, mobiele infobike met informatie en inspiratie over de stad.

INTERNATIONALE BEDRIJVEN & HANDEL

INTERNATIONALE BEDRIJVEN 2023

ROTTERDAM MAG ZICH DE THUISHAVEN VAN VEEL INTERNATIONALE
BEDRIJVEN NOEMEN. IN HET AFGELOPEN JAAR VESTIGDEN 33 NIEUWE
BEDRIJVEN UIT DIVERSE SECTOREN ZICH IN DE STAD.

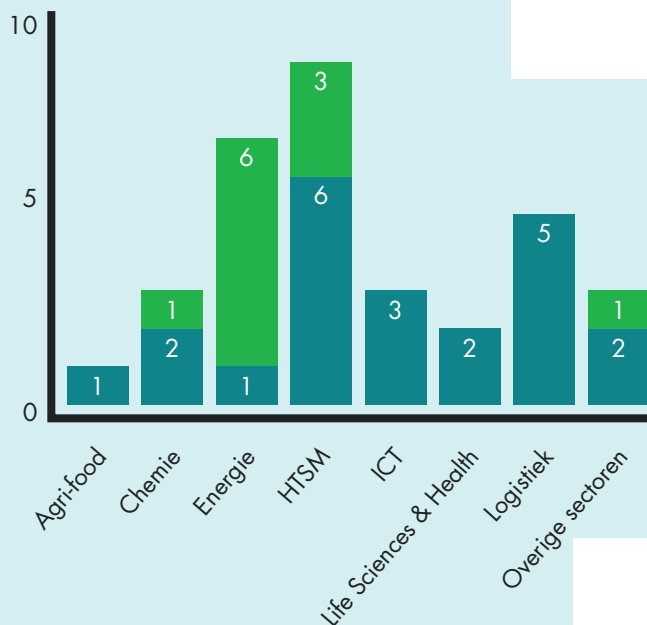
SAMEN GOED VOOR 666 BANEN

(na 3 jaar), waarvan 45% van de banen in de energiesector. Rotterdam Expat Centre hielp **9.405 expats**.

SECTOREN WAARUIT DEZE BEDRIJVEN KOMEN:

■ Energietransitie

33

NIEUWE INTERNATIONALE BEDRIJVEN

waarvan 33% is gerelateerd
aan de energietransitie.

SAMEN GOED VOOR 112,38 MILJOEN EURO AAN INVESTERINGEN

(na 3 jaar), waarvan 30% is gerelateerd
aan energietransitie.

LAND VAN HERKOMST

45,5% Azië
33,3% Europa
12,1% Noord-Amerika
3,0% Afrika
3,0% Australië & Oceanië
3,0% Zuid-Amerika

Rotterdam staat voor grote transitie op gebieden als energie, digitalisering en circulariteit. Samen met de overheid en kennisinstellingen spelen bedrijven een belangrijke rol in het versnellen van deze transitie. Zo ook internationale bedrijven die met hun kennis en kunde, investeringen en banen de Rotterdamse economie versterken. Rotterdam Partners zet daarom volop in het aantrekken van internationale bedrijven die kwalitatieve waarde toevoegen.

Met onze proactieve inspanningen richten we ons volledig op het aantrekken en behouden van juist die bedrijven, die het meest bijdragen aan duurzame economische groei en waarde toevoegen aan de bestaande ecosystemen in Rotterdam en regio. De kwaliteit van internationale bedrijven (de waarde die ze toevoegen in bestaande of gewenste sterke ecosystemen) is leidend in plaats van de kwantiteit (volume in de vorm van investeringen en arbeidsplaatsen).

STERK ECOSYSTEEM

De toegenomen knelpunten in ons ondernemersklimaat spelen hierbij ook een rol. Ruimte is schaars en daarmee beperkt beschikbaar voor nieuwe bedrijven, er is congestie op het elektriciteitsnet ontstaan, de gemeente staat voor een grote woningbouwopgave en bouwprocessen worden belemmerd door stikstofregulering. Keuzes maken is relevant in deze. Met onze acquisitie richten wij ons daarom sinds vorig jaar specifiek op het aantrekken van internationale bedrijven die zich binnen de sterke sectoren die Rotterdam rijk is actief bezighouden met energietransitie, circulariteit en digitalisering. Deze koers zetten we in 2024 onverminderd door.

De energietransitie staat wereldwijd hoog op de agenda als gevolg van schaarste van grondstoffen, klimaatverandering en de noodzaak voor energiezekerheid. Wereldwijde investeringen tonen ook groeipotentieel voor bedrijvigheid gerelateerd aan energietransitie. Rotterdam kent een behoorlijk sterk ecosysteem op het gebied van energietransitie dankzij de aanwezigheid van de haven, de aanwezige energie- en chemiesector, maar ook dankzij de specialistische opleidingen op dit gebied van de TU Delft en aanpalende bedrijvigheid van NGO's en onderzoeksinstituten. En er is nog steeds veel groeipotentieel om nieuwe bedrijven aan te trekken die zich bezighouden met innovaties op het gebied van de energietransitie en aanpalend circulariteit. Bedrijven die met hun kennis en kunde van waarde zijn voor ons Rotterdamse ecosysteem.

RESULTATEN 2023

In 2023 kozen 33 bedrijven voor vestiging of uitbreiding in de regio Rotterdam met hulp van onze inspanningen. Een groot deel van deze bedrijven versterkt innovatieve ecosystemen en draagt actief bij aan maatschappelijke en economische doelen die de stad zich heeft gesteld. Zo is ruim dertig procent van deze nieuwe bedrijven gerelateerd aan de energietransitie.

Van het verwachte investeringsbedrag dat deze 33 bedrijven de economie opleveren – ruim 100 miljoen euro – is ruim een derde gerelateerd aan de energietransitie. Daarnaast zijn deze 33 bedrijven goed voor een verwachte werkgelegenheid van zo'n 666 banen, waarvan bijna de helft gerelateerd aan de energietransitie. De nieuwe bedrijven zijn vooral actief in de sectoren energie, chemie en transport.

Internationale bedrijven vervullen een unieke rol in de Rotterdamse economie. Zij ontsluiten internationale (kennis)netwerken, en kapitaal en afzetmarkten voor het Rotterdamse bedrijfsleven. En dragen met hun komst bij aan het versnellen van transitie.

Een mooi voorbeeld hiervan is het Scandinavische Paebbl dat in 2023 haar eerste R&D faciliteit met proefopstelling in het Rotterdamse havengebied opende. Het opslaan en gebruiken van CO₂ wordt gezien als een belangrijke toevoeging aan de maatregelen om klimaatverandering te vertragen. Paebbl is een van slechts drie bedrijven ter wereld die in staat is tot dit revolutionaire proces van koolstofafvang en -gebruik (CCU). Het bedrijf maakt grondstoffen van uit de lucht gefilterde CO₂. Voor elke ton verwerkte CO₂ produceert Paebbl 2,5 ton silica-verrijkt magnesiumcarbonaat.

Paebbl's producten worden in meerdere industrieën als grondstof gebruikt, zoals beton, papier, verf en polymeren. Door dit proces wordt CO₂ uit de levenscyclus gehaald en vastgelegd en wordt CO₂-uitstoot binnen de genoemde sectoren sterk verlaagd.

Paebbl's vestiging in Rotterdam past uitstekend in de opgave om het havengebied, waar de hoogste CO₂-uitstoot van Nederland plaatsvindt, te verduurzamen. De door Paebbl geproduceerde industriële grondstoffen helpen bovendien meerdere sectoren te verduurzamen met hun producten.

Een andere nieuwkomer is Kuwait Petroleum (Q8) dat het Europese hoofdkantoor verhuisde van Den Haag naar Rotterdam. Q8 is de internationale tak van Kuwait Petroleum Corporation. Petroleum Kuwait International is bezig met een transitie en wil een toonaangevende speler op het gebied van duurzame mobiliteit worden. Het kantoor in Rotterdam focust zich op EV (Electric Vehicle) en de uitbreiding van het netwerk van laadstations voor EV's, en in de toekomst op biobrandstoffen en waterstofontwikkeling. Dit sluit aan bij de Rotterdamse duurzame mobiliteitsdoelstellingen en helpt de stad om andere investeringen op het gebied van duurzame mobiliteit aan te trekken en zo de transitie te versnellen. De goede bereikbaarheid van de stad was een belangrijke reden om hier naartoe te verhuizen.

CAMPAGNES 2024: ROTTERDAM. STEPS AHEAD

In 2023 hebben we reeds ingezet op de focus op energietransitie, circulariteit en digitalisering voor wat betreft het internationaal positioneren van Rotterdam. Ook het komende jaar blijven we inzetten op deze thema's omdat ze nog onverminderd relevant zijn en blijven. Een voorbeeld van hoe we hierop inzetten is de marketingcampagne 'Rotterdam. Steps Ahead' in samenwerking met de gemeente en het Havenbedrijf. De campagne duurt van april tot en met juni. Een belangrijk doel van deze campagne is om samen hetzelfde verhaal te vertellen van Rotterdam als stad die voorloopt in de energietransitie om zo internationale bedrijven en congresorganisatoren die actief zijn binnen dit thema te overtuigen naar onze stad te komen. In deze campagne maken we het Rotterdams ecosysteem, ondernemers alsook bewonersinitiatieven zichtbaar.

WELCOME TO ROTTERDAM!

 ENERGYNEST

CONVERGENC3

 FLOWER. A Power Refinery

 HIMSS™

 i4sea

 IMPROV
ENGINEERS

 ZHUONENG

MQTION IMAGER™

 牧镭激光
MOVELASER

 NEELIKON
ColoursGlobal

 MANRESA
INDUSTRIAL PROPERTY

NEWS&SON

NORDMANN

 RIENT 东方电缆
ORIENT CABLE

 SBIT

 Paebbl™

Pixery

 PLATINUM
MARINE SERVICES

 POWER
nSUN
today & tomorrow

 ppg
POWER CO. GROUP

 PTP group

 Q8

 SANY

 QUANTA

 viking

HANDELSBEVORDERING

Rotterdamse ondernemers die graag internationaal zaken willen doen maar daar hulp bij nodig hebben, ondersteunt Rotterdam Partners door middel van handelsbevordering. Veel ondernemers, met name binnen het midden- en kleinbedrijf, lopen tegen de eigen grenzen aan. De Nederlandse markt is voor hen simpelweg te klein. Om toekomstbestendig te kunnen groeien is ondernemen in het buitenland noodzakelijk. Rotterdam Partners ondersteunt deze bedrijven uit de Rotterdamse regio in hun internationale ambities door ze te koppelen aan contacten in ons internationale netwerk, door economische handelsmissies te organiseren naar het buitenland en door inkomende missies en delegaties in Rotterdam te ontvangen.

Zo organiseerden we een succesvolle handelsmissie naar Singapore. Dit deden we samen met het Havenbedrijf Rotterdam en de gemeente Rotterdam onder de noemer Smart en Sustainable shipping. Het doel van deze missie was om Nederlandse bedrijven kennis te laten maken met de Singaporese markt en daar kansen te verkennen. In totaal reisden 14 bedrijven mee.

Rotterdam Partners werkt hiernaast nauw samen met 11 andere regionale en nationale partnerorganisaties in het Trade and Innovate NL netwerk. Naast het voortzetten van bestaande programma's, zoals het handelsprogramma met Brazilië, hebben we als Rotterdam Partners in 2023 activiteiten ondernomen in Maritiem & Haven, Energie & Tech, Sustainable Urban Development & Smart City, en Agri & Horti.

Een ander mooi voorbeeld is de uitrol van de in 2023 ontwikkelde Agrifood Roadmap voor het bewerken van de Amerikaanse markt. Deze roadmap geeft Rotterdam Partners en andere samenwerkingspartners in het Trade and Innovate NL netwerk richting voor het bewerken van de Amerikaanse markt. De roadmap heeft een geografische focus en daarbij behorende thematiek gedefinieerd, waarmee we als Rotterdam Partners het afgelopen jaar aan de slag zijn gegaan. Ook sloegen we in juni de handen ineen met OostNL en InnovationQuarter en organiseerden we samen met RVO en het postennetwerk in de Verenigde Staten en Canada een innovatiemissie op het gebied van alternatieve eiwitten naar Minneapolis en Calgary. Samen met OostNL zal hier in 2024 een vervolg aan worden gegeven. Daarnaast gaan we in 2024 aan de slag met activiteiten voor de Amerikaanse tuinbouwsector, met als doel om ook hier een consortium te vormen voor een meerjarige marktwerking.

DIENSTVERLENING VOOR INTERNATIONALS

Ons Rotterdam Expat Centre is na een flinke toename van het aantal kennismigranten in 2022 na afloop van de pandemie, ook vorig jaar weer drukbezocht. Ruim 9.000 internationals werden geholpen. Sinds medio 2023 wordt de dienstverlening van het Rotterdam Expat Centre niet langer kosteloos verleend. Dit betekent dat kennismigranten nu betalen voor de dienstverlening van de 'one-stop shop', waarbij ze tijdens één gecombineerde afspraak de BSN registratie en verblijfsvergunning kunnen regelen. Hiermee geldt nu in vrijwel alle expat centra in Nederland een betaalde dienstverlening.

Vanaf mei 2024 zal het Rotterdam Expat Centre net als de rest van Rotterdam Partners verhuizen naar het nieuwe onderkomen in het Groothandelsgebouw nabij Rotterdam Centraal Station. Deze verhuizing wordt aangegrepen om een naamswijziging door te voeren:

Rotterdam International Center

Deze naam sluit beter aan bij deze doelgroep die vooral bestaat uit 'internationals' die in Rotterdam op een lokaal contract komen werken en daarmee geen traditionele expats zijn.

ROTTERDAMSE BEZOEKERSECONOMIE

BEZOEKERS- ECONOMIE 2023

DE ROTTERDAMSE BEZOEKERSECONOMIE WORDT GEVORMD DOOR VERSCHILLENDE TYPE
BEZOEKERS – VAN ZAKELIJK TOT VRIJETIJD. DE BEZOEKERSECONOMIE GELDT ALS EEN
BELANGRIJKE ECONOMISCHE FACTOR VOOR DE STAD EN ZAT IN 2023 WEER IN DE LIFT.

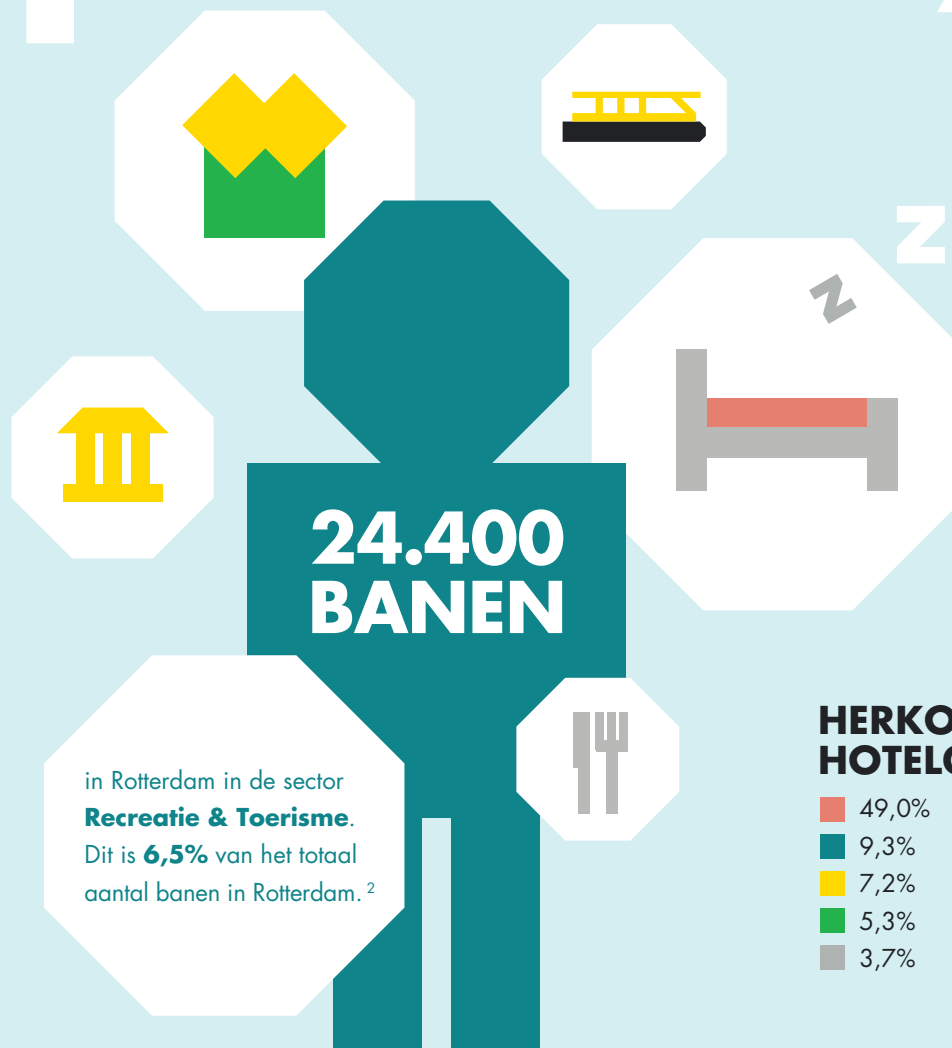
BESTEDINGSPATROON BEZOEKER (PER DAG)¹

- € 51 Dagbezoeker, geen overnachting
- € 180 Buitenlandse toerist
- € 349 Zakelijke bezoeker
- € 389 Congresbezoeker

**13,6 MILJOEN
EURO**

ontvangt Rotterdam jaarlijks
aan toeristenbelasting.

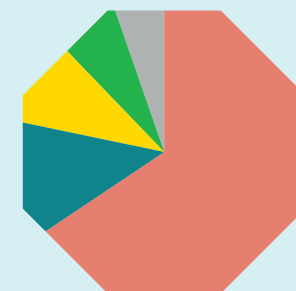
in Rotterdam in de sector
Recreatie & Toerisme.
Dit is **6,5%** van het totaal
aantal banen in Rotterdam.²

**1.496.000
HOTELGASTEN³**

Samen goed voor **2.594.000**
hotelovernachtingen. De gemiddelde
verblijfsduur is 1,73 nachten.

HERKOMST HOTELGASTEN³

- 49,0% Nederland
- 9,3% Duitsland
- 7,2% België
- 5,3% Verenigd Koninkrijk
- 3,7% Frankrijk

De Rotterdamse bezoekerseconomie wordt gevormd door verschillende type bezoekers: de zakelijk bezoeker en de vrijetijdsbezoeker. De bezoekerseconomie geldt als een belangrijke economische factor voor Rotterdam. Het jaar 2023 bracht vooral een ervaring van het zakelijk toerisme na de zware pandemie jaren.

De opwaartse trend van 2022, toen wereldwijd het toerisme weer aantrok, zette zich door in 2023. Voor het eerst verbleven vorig jaar meer buitenlandse hotelgasten in de stad dan Nederlandse gasten.

Bezoekers uit binnen- en buitenland leveren een belangrijke bijdrage aan een levendig en leefbaar Rotterdam. Het bestedingspatroon van bezoekers draagt bij aan het versterken van de Rotterdamse economie. Daarom richt Rotterdam Partners zich in de citymarketing op bezoekers die zich aangetrokken voelen tot het unieke karakter en aanbod van Rotterdam, zoals onze moderne architectuur, het kunst- en cultuuraanbod, het water. Bezoekers die het liefst willen opgaan in de cultuur van de stad en zelf de verborgen parels willen ontdekken. Daarmee laten zij zich ook makkelijker spreiden in de stad, waardoor meer ondernemers profijt hebben van bezoekers.

INKOMSTEN VOOR ONDERNEMERS

De bezoekerseconomie leverde de stad in 2023 naar verwachting ruim 13 miljoen euro aan toeristenbelasting op. Iemand die de stad bezoekt geeft geld uit; in horeca, musea, attracties, aan vervoer en een hotelovernachting. Dat zorgt voor inkomsten voor ondernemers in de stad en creëert banen in de (zakelijke) toeristische sector, en gerelateerde sectoren (horeca en detailhandel, zakelijke dienstverlening, leveranciers, etc). Bovendien kunnen we mede dankzij bezoekers een hoog voorzieningenniveau (musea, horeca, winkels en attracties) in stand houden waar ook Rotterdammers van profiteren.

DE VRIJETIJSBEZOEKER

Om te zorgen voor de juiste balans tussen een leefbare en levendige stad voor Rotterdammers is er sinds 2019 de Visie Toerisme van de gemeente Rotterdam. Deze langetermijnstrategie voor toerisme in Rotterdam is leidend voor onze marketing- en acquisitie inspanningen. De ideale vrijetijdsbezoeker voor Rotterdam is iemand die zich aangetrokken voelt tot wat Rotterdam uniek maakt, zoals moderne architectuur, kunst- en cultuur, de haven en het water. Iemand die hier met de trein of met ander duurzaam vervoer naartoe komt, meerdere dagen blijft en die graag van de gebaande paden afwijkt om de verborgen parels van de stad te ontdekken en bijdraagt aan een gezonde spreiding over de stad. De langlopende Do-rist campagne draagt in belangrijke mate bij aan het aantrekken van dit type bezoeker.

Daarnaast hebben we ingezet op een thematische aanpak van de bezoekersmarkt waarin we elk kwartaal een thema uitlichten, geleid door het ritme van de stad en passend bij de doelgroep die we willen bereiken: 'All About Art' (Q1), City of Architecture (Q2), Celebrate the Summer (Q3) en Hungry for Rotterdam (Q4).

Binnen deze thema's hebben we afgelopen jaar succesvolle campagnes gevoerd in België en Duitsland gericht op die frontrunners. Hiervoor hebben we samengewerkt met onze partners; Rotterdamse ondernemers in de bezoekerseconomie.

RESULTATEN 2023

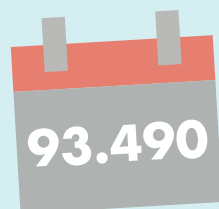
Rotterdam telde in 2023 ruim 1.4 miljoen hotelgasten (ten opzichte van ruim 1.1 miljoen in 2022). Ook het aantal hotelovernachtingen was met ruim 2,5 miljoen hoger dan de ruim 2 miljoen het jaar ervoor.

Een hotelbezoeker verbleef in 2023 gemiddeld 1,73 nachten in de stad – iets korter dan in 2022 toen dat gemiddeld 1,89 was – de langste verblijfsduur in de afgelopen tien jaar. Het overgrote deel van de bezoekers dat Rotterdam in 2023 bezocht, was afkomstig uit Nederland en omliggende landen als Duitsland, België, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk.

ZAKELIJKE BEZOEKER 2023

IN 2023 WISTEN ZAKELIJKE REIZIGERS ROTTERDAM WEER TE VINDEN. ZIJ KOMEN
OM KENNIS OP TE DOEN ÉN DELEN. HET AFGELOPEN JAAR LANDDEN 23 NIEUWE
CONGRESSEN IN DE STAD.

**SAMEN GOED
VOOR 93.490
DEELNEMERSDAGEN**

**ECONOMISCHE SPIN-OFF:
34.843.650 MILJOEN EURO**

verwacht aan onder andere overnachting,
eten en drinken, de congreslocatie,
vervoer en in de (detail)handel.

**23
NIEUWE
CONGRESSEN**

**57% VAN
HOTELGASTEN**

komt met zakelijk reismotief.

**740 - 935 BANEN
ALS GEVOLG VAN DE
BESTEDINGEN¹**

in Rotterdam, waarvan 75% praktisch
en theoretisch opgeleiden (MBO, HBO).

**3/4 MBO
OF HBO
OPGELEID**

ZAKELIJK TOERISME

Het zakelijk toerisme geldt als een belangrijke markt voor Rotterdam. De economische impact van deze MICE-markt (Meetings, Incentives, Conventions & Exhibitions) bedraagt jaarlijks zo'n 80 tot 100 miljoen euro en vertaalt zich naar werkgelegenheid in zowel de (zakelijke) toeristische sector, als wel in de gerelateerde sectoren (horeca en detailhandel, zakelijke dienstverlening, leveranciers, etc). Daarom zet Rotterdam Partners in op het aantrekken van internationale (wetenschappelijke) congressen, evenementen en beurzen die passen bij de ambities van de stad. Naast een economische impact draagt deze sector ook op andere wijze bij aan de ontwikkeling van de stad. Het heeft impact op het kennisniveau en vergroot het internationale netwerk. Zo dragen bijvoorbeeld congressen bij aan een versteviging van het imago van Rotterdam als hoogwaardige kennisstad in relevante sectoren.

Als wel aan het ontsluiten van internationale kennis en expertise voor kennisinstellingen op het gebied van onder andere IT & Tech, Life Sciences & Health, Maritiem en de Energietransitie. Daar komt bij dat de maatschappelijke negatieve impact van de zakelijk bezoeker verwaarloosbaar is in vergelijking met de vrijetijdsbezoeker. Dit alles maakt het een aantrekkelijke doelgroep voor Rotterdam.

RESULTATEN 2023

Meer dan de helft van het aantal hotelgasten (57 procent) bestond in 2023 uit zakelijke bezoekers. Het afgelopen jaar vonden mooie congressen plaats die de afgelopen jaren door de inspanningen van Rotterdam Partners naar de stad zijn gehaald. Een aantal impactvolle congressen in 2023 waren The World Library and Information Congress of the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) en The Annual Conference of the European Association of International Education (EAIE).

In 2023 wist Rotterdam Partners bovendien 23 nieuwe congressen voor de stad aan te trekken die de komende jaren een verwachte economische waarde van ruim 34 miljoen euro opbrengen. Dit mooie resultaat is onder andere te danken aan de strategische samenwerking met gemeente Rotterdam, samenwerkingspartners en ondernemers in de stad; venues als Rotterdam Ahoy, Postillion Convention Centre WTC en de Doelen ICC en de Rotterdamse hotelsector en kennis- en onderwijsinstellingen. Binnen strategische acquisitieteams brengen we de kennis en expertise van deze partijen bij elkaar om onze acquisitiekracht als stad optimaal in te zetten. Thema's waarbinnen we dit doen zijn onder andere IT & Tech (in afstemming met EUR en TU Delft), Life Sciences & Health (o.a. met het EMC) en Maritiem en Energie (o.a. met het Havenbedrijf), en Urban Planning.

Deze aanpak leidde in januari 2023 al tot de komst van het AC Forum General Assembly. Strategisch een interessant zakelijk evenement voor de stad omdat hier ruim 150 vertegenwoordigers van meer dan 40 voornamelijk Europese verenigingen aanwezig waren die jaarlijks een Europees verenigingscongres moeten organiseren. Het evenement gaf een unieke kans om Rotterdam in de etalage te zetten bij deze potentiële congresorganisatoren. Inmiddels heeft dit al geleid tot de komst van 4 nieuwe congressen met een verwachte economische waarde van 19 miljoen euro.

Andere succesvolle factoren zijn de opening van Rotterdam Ahoy Convention Centre, waardoor we als stad in staat zijn om meer en grotere congressen te hosten. En bovendien biedt het meer ruimte om op hetzelfde moment in de stad meerdere congressen te hosten. Het jaar 2023 kenmerkte zich bovendien door een laatste inhaalslag van congressen en evenementen die als gevolg van de pandemie nu pas konden plaatsvinden.

SPRAAKMAKENDE CONGRESSEN 2024

Dankzij de strategische samenwerking met partners en ondernemers in de stad zijn we in staat steeds meer kwalitatief waardevolle congressen naar de stad te halen. In 2024 vinden een aantal grote congressen en beurzen plaats rondom thema's die voor ons als stad belangrijk zijn: World Energy Congres (april 2024), Urban Future (juni 2024) en TwitchCon (juni 2024). Terugkerende evenementen met impact in 2024 die zich voor langere tijd aan de stad hebben gecommitteerd zijn World Hydrogen Summit en Breakbulk Europe. Het zijn stuk voor stuk evenementen en congressen die naast economische impact voor de betrokken ondernemers ook internationale kennis naar de stad halen op het gebied van onder meer de energietransitie, urban development en digitalisering. En die daarmee tevens bijdragen aan een internationaal kwalitatief sterk imago op de voor de stad gewenste thema's.

DUURZAME IMPACT

Collaboration for change

'Collaboration for Change' heeft als doel om met organisatoren en deelnemers van internationale congressen samen te werken aan een aantal stedelijke ambities en vraagstukken. Onderdelen hiervan zijn Collaboration for Green, een vergroeningsproject in samenwerking met de gemeente, en de Collaboration for Learning, een samenwerking met verschillende Rotterdamse onderwijsinstellingen, om de Rotterdamse jeugd te betrekken en te stimuleren. Tijdens het European Symposium on Pediatric Cochlear Implantation (ESPCI), een congres over gehoorproblemen bij kinderen, dat in 2023 in de Doelen werd georganiseerd, konden congresdeelnemers bijvoorbeeld een donatie doen voor vergroening van Rotterdamse stads- en schoolpleinen. Dankzij deze donaties zijn drie schoolpleinen in Delfshaven vergroend.

Rondom de congreslocatie, de Doelen ICC, was op het plein voor het Rotterdam Centraal Station ten tijde van het congres de foto-expositie 'Super HEARoes' te zien. Bedoeld om mensen meer bewust te maken van kinderen en jongeren die niet meer horen. De expositie genereerde veel media aandacht.

Hotel Neutraal

In 2022 gestart verduurzamingsproject van zestien Rotterdamse hotels, Green Leisure Group, BlueCity, gemeente Rotterdam en Rotterdam Partners. Hotel Neutraal geeft deze Rotterdamse hotels direct inzicht in de duurzame kansen en geeft praktische handvatten om er zelf mee aan de slag te gaan. De deelnemers streven ernaar om circulaire en duurzame maatregelen te nemen, die onder meer leiden tot CO2-reductie en lager grondstoffen-gebruik.

Rotterdam City Card

De vernieuwde Rotterdam City Card (voorheen de Rotterdam Welcome Card) biedt bezoekers de mogelijkheid om de stad te verkennen middels een digitale pas en geeft kortingen op attracties, kunst & cultuur en andere bezienswaardigheden. Daarmee is het een handig middel om zowel leisure als zakelijke bezoekers te wijzen op het diverse aanbod in de verschillende wijken in de stad. Hierdoor kunnen ondernemers in de bezoekerseconomie optimaal profiteren van de bezoekers die naar de stad komen. Een belangrijk nieuw onderdeel van deze Rotterdam City Card is dat bezoekers iets terug doen voor de stad. Door het gebruik van de card komt een deel van de opbrengst - via een samenwerking met Stichting Sam& - ten goede aan gezinnen met kinderen in de stad voor wie het niet vanzelfsprekend is om ook te genieten van het Rotterdamse aanbod. Begin 2024 is samen met 8 leisure partners en 11 hotels gestart met een pilot die tot nu toe erg positief verloopt. De komende maanden gaan we hard werken om meer locaties toe te voegen, zodat de card nóg interessanter wordt voor de bezoeker. En er dus nóg meer positieve impact gemaakt kan worden voor de stad.

ROTTERDAM
PARTNERS

GASTVRIJE ONTVANGST VAN BEZOEKERS

Bezoekers aan Rotterdam bieden we een optimale gastvrije ontvangst, ofwel een optimale Rotterdam Experience. We inspireren en informeren bezoekers over het verhaal van de stad en het bezoekbare aanbod in de verschillende plekken en wijken van Rotterdam, passend bij de uitgangspunten van de Visie Toerisme van de gemeente Rotterdam.

Hierbij houden we ook rekening met de veranderende behoeftes aan reisinformatie van bezoekers nationaal en internationaal. De behoefte aan fysieke informatieverstrekking onder bezoekers neemt wereldwijd af. Deze algemene trend leidt ertoe dat veel steden in binnen- en buitenland hun fysieke informatiepunten afschalen. Ook in Rotterdam hebben wij in 2023 een van onze fysieke locaties moeten sluiten. We blijven de bezoeker gastvrij ontvangen en services op verschillende locaties in de stad. Bij een van de belangrijkste ingangen tot de stad, Rotterdam Centraal Station, hebben we zowel een Rotterdam Tourist Information loket als de souvenirwinkel 'Love Rotterdam' waar wij vooral lokale producten van Rotterdamse makers verkopen. Naast de Rotterdam Tourist Information locatie op Rotterdam Centraal blijft onze locatie in Hoek van Holland geopend.

FLEXIBELE PLEKKEN

In onze aanpak voor een gastvrije ontvangst van bezoekers werken wij bovendien samen met de verschillende gastvrijheidspartners in de stad. Op die manier zijn wij in staat om flexibel bezoekers op te zoeken op plekken waar ze veel komen. Een van de voorbeelden hiervan is de samenwerking met het Havenbedrijf in de Port Pavilion in de Leuvehaven waar onze informateurs bezoekers informeren en inspireren over het aanbod in de stad. Een ander middel dat we inzetten is onze mobiele infobike.

DIGITALE DOORONTWIKKELING

Naast de fysieke informatieverstrekking is de digitale informatievoorziening onmisbaar voor een goede gastvrije ontvangst. Met onze social mediakanalen en een bezoekerswebsite zetten we in op deze online informatievoorziening. De groeiende behoefte aan digitale informatie onder bezoekers wereldwijd vereist dat ook wij als stad hierop doorontwikkelen. Een voorbeeld hiervan is onze vernieuwde digitale Rotterdam City Card.

GEZAMENLIJKE OPGAVE

De gastvrije ontvangst van bezoekers is een gezamenlijke opgave. Daarom zitten wij als Rotterdam Partners in het Platform Gastvrij waarin we samen met de Gemeente Rotterdam, RET, Rotterdam Festivals, Rotterdam The Hague Airport, ondernemers van Rotterdam Centrum, Cruise Port Rotterdam, taxibedrijven, musea, hotels, onderwijs, detailhandel en VNO-NCW een visie op de gastvrije ontvangst van bezoekers hebben vastgesteld, die wij het komend jaar met gezamenlijke krachten gaan uitvoeren.

ONZE NETWERKEN EN

SAMENWERKINGSPARTNERS

Wij geloven in de kracht van samenwerken. De beste ambassadeurs van de stad zijn Rotterdammers zelf. Samen zijn zij in staat om het onderscheidend vermogen van Rotterdam aan de wereld te laten zien. Wij geloven daarom in de kracht van samenwerken en verbinden. Niet voor niets luidt onze missie 'Samen bouwen aan een toekomstbestendige en weerbare Rotterdamse economie'.

Rotterdam Partners werkt dan ook dagelijks samen met veel partijen in de stad, waaronder overheidsinstanties, bedrijven, onderwijsinstellingen, belangenverenigingen, serviceproviders en intermediairs. Wij opereren als spin in het web binnen een groot aantal netwerken die zich verbonden voelen met onze gezamenlijke missie om de stad vooruit te brengen. Die netwerken geven wij een nadrukkelijke rol in de promotie van Rotterdam. Zij gelden voor ons als belangrijke kennis- en adviespartners. Onze netwerken zijn actief op een aantal stadsbrede thema's: Citymarketing; Toerisme, Congressen & Corporate Events; Economie; Politiek & Bestuur.

PARTNERNETWERK 'CONNECT TO ROTTERDAM & PARTNERS'

Een groot deel van onze samenwerkingspartners is verbonden aan ons partnermodel 'Connect to Rotterdam & Partners'. Voor dit partnership betalen ze ons een partnerfee en steken naast geld ook tijd, energie en middelen in onze gezamenlijke missie om Rotterdam vooruit te brengen. Onze partners zijn werkzaam in een aantal branches die gelinkt zijn aan onze kerntaken: de internationale marketing en acquisitie van Rotterdam en de gastvrije ontvangst van bezoekers. Wij verbinden onze partners. We brengen kennis over de markt en relevante stakeholders bij elkaar om tot een integrale strategie en uitvoering te komen en vergroten daarmee de internationale marketing en saleskracht van de stad. Ons partnernetwerk is groot, actief, betrokken en altijd om zoek naar nieuwe verbindingen en samenwerkingen.

STEDELIJKE EN REGIONALE SAMENWERKINGSPARTNERS

Wij beschikken over een groot netwerk bestaande uit bestuurders en prominenten van bedrijven en maatschappelijke, culturele en kennisinstellingen in de stad en daarbuiten. Daarnaast onderhouden we een breed current investors netwerk van internationale bedrijven en corporates en hebben we nauw contact met serviceproviders. Binnen de regio werken we samen met onder meer Havenbedrijf Rotterdam, Innovation Quarter (IQ), Gemeente Rotterdam en Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Onder de gezamenlijke citymarketing pay-off 'Rotterdam. Make It Happen' werkt Rotterdam Partners samen met de Gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Erasmus MC, Rotterdam Festivals en Rotterdam Topsport en verschillende andere Rotterdamse organisaties om Rotterdam op een positieve, krachtige en actieve manier te profileren in binnen- en buitenland.

Met onze Rotterdam Knowledge Partners – bestaande uit wetenschappers, onderzoekers en vertegenwoordigers van diverse wetenschappelijke vakgebieden – werken we aan de internationale profilering van Rotterdam als congresstad en het versterken van het imago van de Rotterdamse kennisinstututen en Rotterdam als kennisstad.

In al onze werkvelden werken we nauw samen met de Gemeente Rotterdam. De kennis en expertise die wij vanuit onze kerntaken opbouwen gebruiken wij voor de advisering richting beleidsmakers en delen wij waar relevant. Andere bestuurlijke samenwerkingspartners zijn de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de provincie Zuid-Holland.

Landelijk werken wij samen met nationale acquisitiepartners Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA), de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en het Nationaal Bureau Toerisme & Congressen (NBCT Holland Marketing). Wij maken deel uit van verschillende acquisitie- en tradenetwerken, waaronder het Invest in Holland netwerk en Trade & Innovate NL.

Netwerkevenementen

We brengen onze netwerken bij elkaar tijdens meerdere grote en kleinschalige netwerkevenementen. Jaarlijks terugkerende evenementen zijn de Nieuwjaarsborrel Rotterdam waar traditiegetrouw de Marketing Awards Rotterdam worden uitgereikt. En het succesvolle Red Carpet Dinner, het grootste internationale netwerkevenement van de stad waarin nieuwe internationale bedrijven welkom worden geheten in Rotterdam.

